

Martin Lobotka
tel.: 224 995 192, e-mail: mlobotka@csas.cz

3.6.2013

Povodně v ČR – jak se dotknou české ekonomiky a akcii?

Českou republiku znovu postihla povodeň. Po povodních v roce 1997, 2002, 2006, 2009 a 2010 tak Českou republiku zasáhly nemalé povodně v posledních 15 letech po šesté. Jaký velký ekonomický dopad můžou letošní povodně mít?

Nejdřív pohled do historie posledních let. Nejkatastrofálnější povodně byly v ČR v roce 1997 a v roce 2002. Zatímco v roce 1997 se povodeň koncentrovala ve východní části území ČR (Morava a Slezsko), v roce 2002 voda zalila města a vesnice v zeměpisní šířce Praha a na západ od ní. Letošní povodně se týkají podstatě celé západní poloviny území ČR.

Škody z hlediska dopadu na ekonomiku můžeme teoreticky (a velice hrubě) rozdělit na transakční a majetkové. Transakční škody se týkají ekonomické aktivity, která se neuskuteční nebo uskuteční v omezené míře kvůli nepřízní počasí. Majetkové škody jsou škody z titulu ztrát majetku. Samozřejmě, nepřímé dopady jako např. vliv na úrodu a tudíž na růst cen potravin jsou také možnost, o které je možné uvažovat.

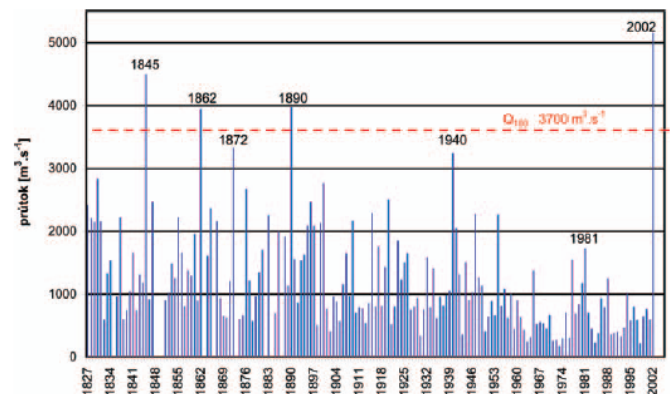
Transakční škody dle nás nebudou nijak velké – většina společností funguje normálně nebo jenom v lehce omezeném provozu, spotřeba domácností by také neměla kvůli počasí příliš utrpět. Při ročním nominálním HDP cca 3830 mld. Kč připadá na den zhruba 10-11 mld. Kč, spotřeba domácností je polovina z toho, tj. 5,5-6 mld. Kč a pokud by povodeň nenávratně zrušila patnáctinu spotřební aktivity, což je celkem extrémní odhad, škoda by za 4 dni byla kolem 1,5 mld. Kč.

Majetkové škody ve velkých povodních roku 1997 a 2002 dosáhly dle MŽP (str. 59 [zde](#)) kolem 62,6 a 73,1 mld. Kč. Zejména povodeň v roce 2002 byla extrémní - kulminační průtok Vltavy v Praze byl přes 5000 m³.sek⁻¹ a kulminační průtok Labe v Děčíně byl téměř 5000 m³.sek⁻¹, což byly historicky jedny z nejvyšších hodnot (srovnání s kulminačními průtoky v letech 1827-2002 na str. 36 [zde](#)). Letošní povodně by měly být rozsahem – kulminační průtok Vltavy by měl nyní dosáhnout max. 3000 m³.sek⁻¹, u Labe v Děčíně kolem 3750 m³.sek⁻¹. Pokud by byly průtoky dobrým proxy pro škody (nemusí tomu tak být, protože existence protipovodňových zábran, které dnes města mají, škody může snížit), pak bychom mohli očekávat škody na majetku kolem 44 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že obce jsou nyní vybaveny lépe na boj s vodou, že existují lepší procedury a postupy, očekával bych škody ve výši cca 30-35 mld. Kč.

Z hlediska HDP se však škody na majetku neprojeví – HDP je toková veličina, nikoliv stavová. Co se projeví je obnova zničeného majetku. Část majetkových škod nebude nikdy nahrazena – jinými slovy, někteří lidé, kterým voda odnesla chatu, již novou nepostaví. Většina majetkových škod však bude nahrazena – infrastruktura bude muset být obnovena, domy opraveny. Část těchto škod bude kryta z pojištění (tj. z pojistných rezerv pojišťoven resp. z pojistných rezerv zajišťoven), část pravděpodobně z rozpočtů (obcí, stát, EU) a část z úspor / příjmů postižených lidí. Jaký bude kde poměr

zatím nelze určit a jaký bude tedy dopad je velice nejisté. V každém případě však velice hrubým odhadem může mít nahrazení 80% z očekávaných škod, t.j. 24-28 mld. Kč., ve druhé polovině roku kumulativní pozitivní dopad zhruba 0,6-0,7% nominálního HDP (abstrahujeme od multiplikačního efektu na jedné straně a od toho, že část plánovaných výdajů rodin bude nyní směřována na obnovu bydlení na straně druhé).

Kulminační průtok Vltavy v Praze v letech 1827 - 2002

Zdroj:

<http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/e26dd68a7c931e61c1256fbc0033a4ee/b6d9a32b97767ac7c1256fc5003b9aff?OpenDocument>

Z pohledu akciového trhu by měly mít teoreticky povodně největší dopad na výsledky pojišťovacích společností, z nichž se v ČR obchoduje skupina VIG. Tyto jednorázové katastrofy jsou ale z naprosté většiny u střeoevropských pojišťoven kryty zajišťovkami (jmenujme ty největší: Swiss RE a Munich RE). Dnešní pokles akcií VIG přibližně o 0,6% (tj. 30 mil. EUR či 750 mil. Kč) je tak pravděpodobně přehnaný. Přímý negativní dopad na výkon průmyslu nebo maloobchod bude naprosto marginální. Lehce pozitivní dopad by povodně měly mít při následných rekonstrukcích na sektor stavebnictví (např. rakouský Strabag) a s trochou představivosti i na banky díky úvěrování prací (v řádu jednotek mld. Kč u objemu úvěrů).

Martin Lobotka
Česká spořitelna, a.s.
Ekonomické a strategické analýzy
Evropská 2690/17
160 00 Praha 6
tel.: + 420 224 995 192
mob. + 420 733 610 046
fax: + 420 224 995 120
mailto: mlobotka@csas.cz
<http://www.investicnicentrum.cz>